

TRADIČNÍ PŘEKLADATELSKÉ POSTUPY (Knittlová, 2003).

- viz teoretikové překlada Fjodorov, Levý, Catford, Vinay, Darbelnet
- Newmark – rozlišuje překlad komunikativní (jednodušší, jasnější, přizpůsobuje se patřičnému rejstříku jazyka, tendence k „undertranslation“ = používání obecnějších výrazů v nesnadných pasážích, „vorwärts orientierte Übersetzung“) a překlad sémantický (složitější, těžkopádnější, detailnější, sleduje spíše autorovy myšlenkové pochody než pragmatický záměr, tendence k „overtranslation“ = větší specifičnost, při hledání významového odstínu přidává informace, „rückwärts orientierte Übersetzung“)
- Jäger – teorie pragmatického aspektu zahrnuje čtyři pragmatické aspekty: 1. existence textu a jeho obsahové stránky; 2. nakolik by měl být určitý smysl zahrnut do komunikace prostřednictvím textu; 3. způsob jazykového ztvárnění vč. netradičního použití jazyka; 4. volba konkrétních prostředků = vnitrojazykový pragmatický význam na rozdíl od mimojazykového pragmatického významu (= situace a interpretace)
- pragmatická funkce překladatele – nutnost přizpůsobit text adresátovi s odlišným zázemím, aby výsledný efekt výchozího a cílového textu byl pokud možno stejný; s odlišnou mimojazykovou situací souvisí respektování společenské konvence příslušného jazykového společenství (oslovování, titulování, tykání/vykání, společenská kliše, citové postoje, tradiční stylizace některých útvarů, řečové signály pro udržení kontaktu mezi účastníky komunikativního aktu)
- Barchudarov, Švejcer – bezekvivalentní lexika (nulová sémantická korespondence) – názvy institucí, novin, časopisů, některé geografické názvy, názvy národních jídel, šatstva, tanců a her, hudebních nástrojů, škol, politických a společenských organizací – nutno dodávat do textu další nezbytné informace (nebo formou poznámky překladatele), naopak redundantní údaje se vypouštějí (komprese); podobným problémem je grafické zachycení onomatopoických slov
- Malone – pokud neexistuje přímý protějšek (A = E) tj. rovnost mezi výrazem ve výchozím jazyce = VJ a ekvivalentem v cílovém jazyce = CJ) uvádí tyto postupy:
 - **substituce** (A : S) – nahrazení jednoho jazykového prostředku jiným (např. nahrazení přivlastňovacího zájmena vztažným zájmenem *Wo kann ich meine Hände waschen? = Kde si můžu umýt ruce?*).
 - **divergence** (A : B/C) – výrazu ve VJ odpovídá více výrazů v CJ (*sie = ona/oni*).
 - **konvergence** (B/C : A) – opak divergence (*als/wenn = když*)
 - **amplifikace** (A : AB) – rozšíření textu (*eine Tasse Kaffee = šálek dobré kávy*)
 - **redukce** (AB : A) – vynechání (*Jetzt wird geschlafen! = A spát!*)
 - **difúze** (AB : A/B) – vyjádření kompozita slovním spojením (*ein Transportmittel = dopravní prostředek*); typické pro překlad z němčiny do různých CJ
 - **kondenzace** (A/B : AB) – kompozitum v CJ (*dieses Mal = tentokrát*)
 - **transpozice** – nutné gramatické změny v důsledku odlišného jazykového systému (*Er wurde mit Tomaten beworfen. = Házeli na něj rajčata.*).
 - **modulace** – změna hlediska (*Freizeitausgleich = náhradní dovolená*)
 - **adaptace** – substituce jinou adekvátní situací (přísluví a slovní hříčky, pro něž v CJ není ekvivalent – *Warum macht man in der Teefabrik eine Kaffeepause?*)

7 FRAGEN O TÁŽEK

DR. HENNING SOMMERMEYER

In dieser Rubrik lassen wir die Vertreter aus dem Kreis der DTIHK-Mitglieder zu Wort kommen. Mit sieben Fragen zu persönlichen und alltäglichen Themen wollen wir unseren Lesern die Gesichter hinter den Mitgliedsfirmen zeigen. Dieses Mal hat Dr. Henning Sommermeyer, Geschäftsführer der Gesellschaft Pronaos s.r.o. und Mitglied des DTIHK-Vorstands, unsere Fragen beantwortet.

Das wollte ich werden, als ich ein Kind war:
Forscher. Ich war wohl ein sehr neugieriges Kind und habe immer experimentiert. Obwohl der Schaden, den ich dabei am Haus meiner Eltern angerichtet habe, relativ gering war, waren sie dann doch froh, als ich meine Experimente an die Universität verlagert habe.

Ein guter Arbeitstag beginnt mit:
Einer Tasse Kaffee. Ohne die würde ich auch morgens das Büro gar nicht finden!

Erfolg ist...
...wenn ich anderen helfen kann, erfolgreich zu sein.

Nehmen Sie die Treppe oder lieber den Lift?
Die Treppe, man(n) wird ja auch nicht jünger und muss an der Fitness arbeiten.

Ich kann nicht arbeiten ohne...
...Neues zu entdecken und etwas dazuzulernen.

Waren Sie ein guter Schüler?
In einigen Fächern war ich so gut, dass ich meine Mitschüler genervt habe; in anderen war ich so schlecht, dass ich meine Lehrer genervt habe. In der Schule war es schwierig, alle Interessen unter einen Hut zu bringen. Alles in allem war ich wohl eher ein guter Schüler.

Wie kommen Sie morgens zur Arbeit?
Energiegeladen! Ich habe das Glück, beruflich etwas zu machen, was mir (zu 98 Prozent) Spaß macht. Technisch benutze ich die öffentlichen Verkehrsmittel in Prag, die ich als ein sehr effizientes Transportmittel schätze.

V této rubrice dáváme slovo zástupcům členských firem ČNOPK. Prostřednictvím odpovědí na sedm otázek z osobního a každodenního života bychom Vám chtěli představit ty, kdo stojí za členskými firmami. Tentokrát naše otázky zodpověděl Dr. Henning Sommermeyer, jednatel společnosti Pronaos s.r.o. a člen představenstva ČNOPK.

Čím jste chtěl být jako dítě?
Badatelem. Už jako dítě jsem byl velmi zvědavý a neustále s něčím experimentoval. I když škody, které jsem způsobil v domě svých rodičů, byly relativně malé, byli rodiče rádi, když jsem se svými experimenty přešel na univerzitu.

Jak začíná Váš správný pracovní den?
Šálkem dobré kávy, bez níž bych ráno vůbec nenašel svou kancelář.

Co je pro Vás úspěch?
Když mohu pomoci někomu jinému být úspěšným.

Chodíte po schodech pěšky, nebo jezdíte výtahem?
Chodím pěšky, člověk nemládne a musí pracovat na své fyzické.

Bez čeho nemůžete pracovat?
Bez toho, abych objevil něco nového a něčemu se přiučil.

Jakým žákem jste byl ve škole?
V některých předmětech jsem byl tak dobrý, že to štválo spolužáky, v některých zase tak špatný, že to štválo učitele. Ve škole bylo složité sladit všechny zájmy. Ale celkově jsem byl spíše dobrým žákem.

Jak ráno cestujete do práce?
Pln energie. Mám to štěstí, že dělám práci, která mě (z 98 procent) baví. Z technického hlediska využívám městskou hromadnou dopravu v Praze, které si cením a považuji ji za velmi efektivní dopravní prostředek.

Für Dr. Henning Sommermeyer beginnt der Arbeitstag mit einer Tasse Kaffee